

Komunikat prasowy FRA
Wiedeń, 25 czerwca 2019 r.

Poważny wyzysk pracowników migrujących: FRA wzywa w sprawozdaniu do zerowej tolerancji dla poważnego wyzysku pracowników

W opublikowanym dziś badaniu FRA podkreślono pilną potrzebę podjęcia przez europejskie rządy skuteczniejszych działań w celu zwalczania poważnego wyzysku pracowników w przedsiębiorstwach, fabrykach i w gospodarstwach rolnych w całej UE. Bezpośrednie wywiady z setkami wykorzystywanych pracowników ujawniają nielegalne praktyki w sektorach takich jak rolnictwo, budownictwo, praca w gospodarstwach domowych, hotelarstwo, przetwórstwo przemysłowe i transport.

Wiele przypadków wykorzystywania pracowników przechodzi bez echa. Jednak doświadczenia pracowników przedstawione w sprawozdaniu FRA pt. [*Protecting migrant workers from exploitation in the EU \(Ochrona pracowników migrujących przed wyzyskiem w UE\)*](#) ukazują, w jaki sposób ich wykorzystywanie przyczynia się do tworzenia łańcuchów dostaw towarów i usług codziennego użytku, które wydają nam się tak oczywiste – od żywności na naszych stołach aż po odzież, w którą się ubieramy.

Ze sprawozdania wynika, że ponad połowa pracowników znalazła pracę dzięki ustnym informacjom, lecz znalazła się w „warunkach przypominających obóz koncentracyjny”, gdzie „trzymają ich jak psy, jak niewolników”.

Badacze FRA ustalili, że niektórzy wyzyskiwani pracownicy w UE:

- zarabiają zaledwie 5 euro dziennie;
- są zmuszani do spłaty długu handlarzom ludźmi, jeszcze zanim zaczną zarabiać;
- pracują po 92 godziny, siedem dni w tygodniu, bez urlopów czy czasu wolnego;
- śpią w kontenerach, bez wody czy elektryczności;
- są przez całą dobę pod nadzorem swoich przełożonych za pośrednictwem telewizji przemysłowej (CCTV);
- padają ofiarą pobicia, przemocy słownej i gróźb dalszych aktów przemocy;
- nie dostają odzieży ochronnej do pracy z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi;
- są narażeni na przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć oraz są zmuszani do przewożenia narkotyków;
- spotykają się z groźbami zwolnienia i deportacji, gdy proszą o wynagrodzenie.

W sprawozdaniu przedstawiono 13 działań, jakie instytucje UE i państwa członkowskie mogą podjąć, aby położyć kres wyzyskowi:

1. Wyeliminować nieuczciwe i wprowadzające w błąd praktyki rekrutacyjne.
2. Współpracować z Europolem, dostawcami usług internetowych i mediami społecznościowymi w celu zwalczania stron internetowych z ogłoszeniami o pracę, wykorzystywanych przez handlarzy ludźmi i wyzyskujących pracodawców.
3. Egzekwować przepisy prawa pracy do ochrony praw pracowników migrujących dotyczących wynagrodzenia, warunków i godzin pracy.

4. Wszystkie państwa członkowskie UE, które jeszcze tego nie uczyniły, powinny ratyfikować Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą godnej pracy dla pracowników domowych oraz włączyć pracowników domowych do prawa krajowego wynikającego z unijnej dyrektywy w sprawie czasu pracy.
5. Zapewnić wszystkim pracownikom, również sezonowym i delegowanym, odpowiednie standardy życia i uczciwe umowy najmu oraz zagwarantować, że czynsz nie jest automatycznie odliczany od wynagrodzenia, w przypadku gdy zakwaterowanie zapewnia pracodawca.
6. Uwzględnić wyzysk pracowników w strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy do 2020 r.
7. Włączyć pracowników domowych do dyrektywy UE w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy.
8. Umożliwić organom ścigania, organom kontrolnym i monitorującym identyfikowanie i zwalczanie wyzysku pracowników poprzez szkolenia i odpowiednie zasoby.
9. Opracować regulowane i ukierunkowane programy migracji zarobkowej w celu uzupełnienia niedoborów na rynku.
10. Ograniczyć zależność pracowników od pracodawców na przykład przez wydawanie dokumentów pobytowych lub wiz niezwiązanych z jednym pracodawcą.
11. Umożliwić pracownikom sezonowym swobodną zmianę pracodawcy więcej niż jeden raz na mocy unijnej dyrektywy w sprawie pracowników sezonowych.
12. Informować pracowników o ich prawach w języku, który rozumieją.
13. Udostępnić specjalistyczne usługi wsparcia dla wszystkich ofiar, w tym dla ofiar poważnego wyzysku pracowników. Obejmuje to zapewnienie pomocy organizacji wspierających ofiary handlu ludźmi, również dla ofiar wyzysku pracowników.

Jak mówi Dyrektor FRA [Michael O'Flaherty](#), „sprawozdanie ukazuje, w jaki sposób wykorzystywanie często zaczyna się od fałszywych obietnic i oszustw, opisuje ekstremalne warunki, w jakich pracownicy przebywają, i określa, jakie czynniki sprzyjają wyzyskowi. Przedstawiono w nim również, co można zrobić, aby pomóc wyzyskiwanym pracownikom w dostępie do wymiaru sprawiedliwości.

Mamy nadzieję, że nasze zainteresowanie tą kwestią zachęci właściwe władze krajowe, a także partnerów społecznych do uznania, że poważny wyzysk pracowników jest rzeczywistością oraz do podjęcia niezbędnych działań w celu stworzenia atmosfery „zerowej tolerancji”.

Noty dla redaktorów

Sprawozdanie opiera się na wywiadach indywidualnych i grupowych przeprowadzonych z 237 dorosłymi pracownikami, którzy w latach 2013-2017 padli ofiarą poważnego wyzysku w pracy. Przedstawia sytuację w Belgii, Francji, Niderlandach, Niemczech, Polsce, Portugalii, Włoszech i Zjednoczonym Królestwie.

Dodatkowe informacje: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642